

Nr. 18887/03.05.2018

Avizare

Georgeta Corina Popescu
Presedinte Directorat

Florin Cristian Tataru
Membru Directorat

Andreea Georgiana Florea
Membru Directorat

Dan Valeriu Ardelean
Membru Directorat

Adrian Constantin
Membru Directorat

Referat

Privind afilierea CNTEE Transelectrica SA la Centrul de Coordonare regională din regiunea CORE , TSCNET Services GmbH

I. Preambul

La nivel european, sectorul energetic se află într-un proces de transformare profundă. Se pune accent pe tranziția de la un model preponderent național de evoluție și dezvoltare a sectorului energetic la un model de dezvoltare integrată și coordonată la nivel european, care să asigure dezvoltarea unitară la nivel continental dar să permită adaptarea la specificitățile naționale și urmărirea intereselor legitime ale statelor europene.

În cadrul implementării, la nivelul CNTEE Transelectrica SA, a inițiativelor regionale privind aplicarea prevederilor „Regulamentului (UE) 2015/1222 al Comisiei din 24 iulie 2015 de stabilire a unor linii directoare privind alocarea capacităților și gestionarea congestiilor” și „Regulamentului (UE) 2017/1485 al Comisiei din 2 august 2017 de stabilire a unei linii directoare privind operarea sistemului de transport al energiei electrice”), s-a identificat necesitatea afilierii companiei la Centrul de Coordonare a Securității la nivel Regional (CCSR) TSCNET Services GmbH.

Centrul a fost constituit pentru a deservi Operatorii de Transport și Sistem (OTS) din regiunea est-central-vestică a Europei (regiunea CORE, regiune din care face parte și România), în vederea implementării coordonate a codurilor europene de rețea. Conform modelului de afiliere adoptat de toți Operatorii de Transport și de Sistem din regiune, afilierea se face cu participarea în acționariatul TSCNET Services GmbH prin efectuarea unei tranzacții de cumpărare de acțiuni în capitalul societății.

Intrarea CNTEE Transelectrica S.A. în acționariatul CCSR TSCNET Services GmbH reprezintă o consecință a aplicării prevederilor legislației europene în domeniu. Totodată, acest pas face parte dintr-o evoluție normală și necesară pentru poziționarea solidă a României pe harta energetică europeană în contextul implementării noului model al pieței comune de energie electrică, a codurilor europene de rețea și în perspectivă a Clean Energy Package.

II. Prezentare

Cadrul legal:

a. Cadrul legal european

Politicile europene în domeniul energiei și mediului înconjurător, instrumentate prin pachetele legislative succesive aprobate la nivel european, sunt axate pe creșterea siguranței în alimentarea consumului de energie, creșterea eficienței energetice, decarbonizarea mixului de producere a energiei prin integrarea surselor regenerabile și implementarea unor soluții eficiente de stocare.

Pachetul trei energie, prin Regulamentul 714/2009, stipulează cerințe clare privind necesitatea întăririi cooperării între Operatorii de Transport și de Sistem din Europa, în vederea asigurării și gestionării unui acces eficient și transparent la rețelele de transport transfrontaliere, precum și în scopul asigurării unei funcționari optime în condiții de siguranță și calitate a sistemelor electroenergetice interconectate sincron, a unei exploatare coordonate și a unei evoluții tehnice corespunzătoare a rețelei europene de transport de energie electrică.

Ulterior, cele opt coduri europene de rețea, aprobate de Comisia Europeană și Parlamentul European, au reglementat în detaliu aspecte ale conectării la rețeaua de transport a energiei electrice, ale funcționării sistemelor electroenergetice interconectate sincron și ale armonizării și integrării piețelor naționale de energie electrică facilitând implementarea pieței unice europene de energie.

- Regulamentul (UE) 2015/1222 de stabilire a unor linii directoare privind alocarea capacităților și gestionarea congestiilor

Regulamentul stabilește obligația comună a tuturor Operatorilor de Transport și Sistem de a asigura calculul coordonat al capacității de transport transfrontaliere și de gestionare a congestiilor.

- Regulamentul (UE) 2017/1485 de stabilire a unei linii directoare privind operarea sistemului de transport al energiei electrice (Regulamentul SOGL)

Regulamentul prevede sarcini pentru Operatorii de Transport și Sistem europeni referitor la *organizarea coordonării regionale privind asigurarea siguranței în funcționarea sistemelor electroenergetice interconectate, respectiv desemnarea centrelor de coordonare, la nivel regional și a normelor privind guvernanta și funcționarea acestora care să asigure tratamentul echitabil al tuturor Operatorilor de Transport și Sistem membri.*

- Clean Energy Package, pachet legislativ aflat în faza finală a procesului de comitologie, care va fi aprobat până la sfârșitul acestui an

În propunerea de regulament privind piața de energie electrică din cadrul Pachetului legislativ IV energie (Clean Energy Package) sunt aduse clarificări suplimentare cu privire la cerințele aplicate centrelor de coordonare a securității la nivel regional, în sensul în care aceste centre vor fi stabilite pe teritoriul unuia dintre statele membre UE din cadrul regiunii în care vor asigura servicii.

b. Cadrul legal național

Legislația națională a României permite acest tip de afiliere printr-o prevedere explicită a Legii privind energia electrică și gazele naturale nr. 123/2012 (Art. 36. (6) "*Operatorul de transport și de sistem poate deține acțiuni la societăți comerciale înființate pe teritoriul național sau al altor state, având ca obiect principal de activitate alocarea capacităților de interconexiune și verificarea siguranței rețelei la nivel regional, acoperind teritoriul a două sau mai multe state*").

Situatia actuala

1. Modul de organizare adoptat de Operatorii de Transport și Sistem din regiunea CORE în ce privește cooperarea prin intermediul centrului/centrelor de coordonare a securității la nivel regional și exercitarea controlului comun al Operatorilor de Transport și Sistem asupra acestor centre

Pentru asigurarea conformității cu cadrul legislativ european, în regiunea de calcul coordonat al capacității de transport CORE, au fost organizate două centre de coordonare pentru asigurarea funcționării sigure și în parametri de calitate a rețelei europene interconectate (CCSR):

- TSCNET (cu sediul în Germania) - pentru OTS-urile din regiunea central-estica a Europei
- CORESO (cu sediul în Belgia) - pentru OTS-urile din regiunea central-vestica a Europei

Cele două centre CCSR menționate mai sus au fost înființate și organizate sub forma unor entități distincte (societăți comerciale), separate din punct de vedere juridic și patrimonial de OTS-urile pe care le deserveșc.

În vederea conformării cu definiția CCSR stabilită în Regulamentul (UE) 2017/1485, conform căreia CCSR este o entitate controlată sau deținută (în proprietate) de OTS, la nivelul acestor regiuni OTS au identificat deținerea de titluri de proprietate (acțiuni) în capitalul CCSR ca fiind cea mai eficientă metodă pentru exercitarea de către OTS a controlului asupra activității CCSR. Prin urmare, toți OTS în a căror autoritate operațională intră granițele inter-zonale cuprinse în regiunea de calcul coordonat de capacitate CORE sunt acționari la unul dintre cele două CCSR constituite în regiune.

Lista OTS din regiunea CORE și apartenența acestora la acționariatul CCSR din regiune, este prezentată mai jos.

OTS	Țara	Regiunea de apartenență în configurația inițială	SSCR din regiune în capitalul căruia OTS deține acțiuni (TSCNET, CORESO)
RTE	Franța	CORE	CORESO
Elia	Belgia	CORE	CORESO
TenneT (Olanda)	Olanda	CORE	TSCNET
TenneT (Germania)	Germania	CORE	TSCNET
Amprion	Germania	CORE	TSCNET
50 Hz	Germania	CORE	TSCNET, CORESO
Transnet	Germania	CORE	TSCNET
APG	Austria	CORE	TSCNET
ČEPS	Cehia	CORE	TSCNET
ELES	Slovenia	CORE	TSCNET
SEPS	Slovacia	CORE	TSCNET

OTS	Țara	Regiunea de apartenență în configurația inițială	SSCR din regiune în capitalul căruia OTS deține acțiuni (TSCNET, CORESO)
PSE	Polonia	CORE	TSCNET
HOPS	Croația	CORE	TSCNET
MAVIR	Ungaria	CORE	TSCNET
Transelectrica	Romania	CORE	n/a

În vederea respectării modelului unitar adoptat de OTS-urile din regiunea CORE, de exercitare în comun a controlului asupra CCSR prin participarea OTS membre în acționariatul centrului, rezultă ca necesară alinierea CNTEE Transelectrica S.A. la acest mod de organizare, respectiv intrarea în acționariatul Centrului de coordonare a securității la nivel regional TSCNET Services GmbH.

Structura acționariatului TSCNET Service GmbH cuprinde 14 Operatori de Transport și Sistem europeni și este următoarea:

50Hertz Transmission GmbH-Germania, Amprion GmbH-Germania, Austrian Power Grid-Austria, CEPS-Cehia, ELES d.o.o.-Slovenia, Energinet-Danemarca, Croatian Transmission System Operator Ltd. (HOPS)-Croatia, MAVIR- Hungarian Transmission System Operator Company Ltd.-Ungaria, PSE S.A.-Polonia, Swissgrid AG-Elvetia, TenneT TSO-Olanda, TenneT TSO GmbH-Germania, TransnetBW GmbH-Germania si SEPS- Slovacia.

- Până la acest moment, CNTEE Transelectrica S.A. nu a aderat la niciunul din cele două centre de coordonare ale regiunii CORE, dar având în vedere obligativitatea implementării cerințelor Regulamentului 714/2009, a Regulamentului(UE) 2017/1485 și a Regulamentului (UE) 2015/1222, participarea companiei la aceste structuri de coordonare între Operatorii de Transport și de Sistem europeni este o necesitate.

Justificare

1. Asigurarea conformității cu legislația europeană în domeniul energiei

Pentru asigurarea conformității cu legislația europeană în vigoare, România trebuie să implementeze principiile, regulile, instrumente de operare la nivelul Regiunii în care se integrează din punct de vedere al evoluției piețelor de energie electrică în general și pentru funcții necesare integrării pieței de energie din România în procesul de cuplare a piețelor din Regiunea CORE în procesul de realizare al Pieței interne europene de electricitate.

De menționat ca peste 40% din capacitatea de interconexiune a României este alocată graniței de vest și gradul de utilizare a acesteia este foarte crescut, ceea ce denotă un interes mare pentru comerțul transfrontalier în regiunea Core.

2. Asigurarea conformității cu legislația națională în domeniul energiei

Intrarea CNTEE Transelectrica S.A. în acționariatul TSCNET Services GmbH nu induce riscuri de neconformare cu cerințele prevăzute în legislația națională a României cu privire la poziția independentă a CNTEE Transelectrica SĂ - în calitate de Operator de Transport și Sistem național - respectiv cu Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, cu condițiile generale asociate licenței OTS aprobate prin Ordinul ANRE nr. 104/2014 și cu Ordinul ANRE nr. 164/2015 de

certificare a companiei ca Operator de Transport și Sistem în conformitate cu prevederile Legii energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012.

În acest context, verificarea obiectului de activitate al societății TSCNET Services GmbH prevăzut în cadrul actului constitutiv al societății, a relevat faptul că aceasta nu desfășoară activități în sectoarele de producere sau furnizare de energie electrică și/sau gaze naturale, acționariatul TSCNET Services GmbH fiind format din OTS-uri din state membre UE (Operatorii de Transport și Sistem respectivi se află sub incidența regulilor "unbundling" privind separarea și independența OTS față de interese de afaceri din zona concurențială a sectorului energetic european, conform principiilor stabilite în Directivă (UE) nr. 72/2009).

III. Propunere

Având în vedere prevederile incidente din legislația europeană relevantă, referitor la obligația cooperării între Operatorii de Transport și de Sistem europeni în ce privește funcționarea în condiții de siguranță a sistemelor electroenergetice interconectate sincron, rolul și funcțiile îndeplinite de CCSR în cadrul modelului european al pieței comune de energie electrică, precum și cerințele cu privire la relația de control/propietate al OTS asupra CCSR, la nivelul CNTEE Transelectrica S.A., în calitate de Operator de Transport și Sistem din România, s-au desfășurat următoarele acțiuni:

1. CNTEE Transelectrica S.A. a informat Ministerul Economiei și Ministerul Energiei privind necesitatea demarării acțiunilor de afiliere la Centrul de coordonare a securității energetice din regiunea CORE și de intenția de afiliere la TSCNET Services GmbH
2. CNTEE Transelectrica S.A. a făcut demersurile de informare a Autorității Naționale de Reglementare în domeniul Energiei – ANRE cu privire la necesitatea afilierii la Centrul de coordonare a securității energetice din regiunea CORE, prin participarea în acționariatul TSCNET Services GmbH
3. CNTEE Transelectrica S.A. a demarat discuțiile necesare cu reprezentanții TSCNET Services GmbH, în vederea cunoașterii condițiilor de afiliere. În cadrul acestor discuții, reprezentanții Companiei au primit informațiile necesare, cu titlu estimativ, asupra valorii investiției financiare de afiliere prin participare la capitalul social al centrului de coordonare a securității din regiunea CORE, TSCNET Services, aceasta fiind de maxim 500.000 EUR. Valoarea finală va fi stabilită și comunicată în urma finalizării unui proces de evaluare realizat de consultantul desemnat de TSCNET Services GmbH.

Având în vedere cele prezentate mai sus, supunem aprobării Adunării generale a Acționarilor în temeiul Art. 14 alin.3 lit(b) din Actul Constitutiv al Companiei a următoarelor:

1. Afilierea CNTEE Transelectrica S.A la centrul de coordonare a securității din regiunea CORE, TSCNET Services GmbH, prin participarea la capitalul social al acestui centru.
2. Mandatarea Directoratului C.N.T.E.E. Transelectrica pentru îndeplinirea tuturor formalităților și documentelor legate de participarea companiei la capitalul social al centrului de coordonare a securității din regiunea CORE, TSCNET Services GmbH.

Vizat
Radu Cernov
Director DNE,

Intocmit,
Gheorghe Visan
Director DPE